

Dictionnaire apologétique de la Foi catholique, (Gabriel Beauchesne et Cie, Éditeurs. Paris (6°). Rue de Rennes, 117.)

U prvom godištu „Bogoslovske Smotre“, broj 2. str. 203.—205. saopćio sam i preporučio ovo monumentalno apologetično djelo. Onda su mi bila pri ruci četiri snopića. Danas ih imam sedam. U sedmom je posljednji članak „Gouvernement ecclésiastique“ par le R. P. G. Neyron, professeur à l'Université de Beyrouth. S prvih 6 snopića, sa 1928 kolona sitnog ali čitljivog sloga na velikom kvartu i izvršnom papiru, svršava prvi svezak (Tome I.) glasovitog apologetičnog rječnika. Bit će još dva sveska otprilike s isto toliko snopića. Snopić stoji 5 franaka.

Tko umije francuski, ne će nikad požaliti, ako sebi pribavi ovo djelo. Što sam već prvom recenzijom rekao u pohvalu ovog vrsnog leksikona, mogu danas još s većim uvjerenjem ponoviti. A nesamo ja, sva francuska i njemačka katolička štampa piše s iskrenim oduševljenjem o tom djelu. I nije čudo. Rijetke su prigode, da čovjek može ovako što solidno čitati u leksikografskom obliku. Nesamo da je ovaj rječnik jedini svoje vrste u katoličkoj literaturi po svom sadržaju, već je i vrsnoćom obradene građe jamačno među prvim djelima leksikografije uopće. Gotovo svaki članak je pisan od stručnjaka svjetskog glasa, svaki je cjelovita i jezgrovita studija o predmetu, svaki donosi svu znamenitiju literaturu o tom pitanju. Pored ovoga djela jedva će svećenik i trebati kakovu veću biblioteku. Za moderne prilike naći će u ovom djelu odgovor na svako iole značajnije pitanje, što je u svezi s katoličkom vjerom. Neki francuski časopisi ističu doduše, da je po koje to pitanje izostalo (na pr. Confession, o tihoj ispovijedi, Baptême des enfants, o kršćavanju djece, École, škola), ali se o tom može govoriti istom, kad djelo bude dovršeno. Nema sumnje, da će i tako znamenita pitanja, kao što su na pr. spomenuta, biti obragjena makar i s drugim naslovom. Zato je uredništvo (D' Alès, profesor u katoličkom Institutu pariškom) obećalo iscrpljivi

alfabetički indeks cjelokupne gragje. U tom ćemo indeksu lako naći i ova i druga pitanja, što će biti izragjena u drugoj kojoj temi.

Dictionnaire apologétique grupira gragju u dvostrukom pravcu. Pozitivno izlaže dokaze, da je katolička vjera istinita: apologetika u strogo modernom znamenovanju te discipline; negativno odgovara na prigovore, što se dižu iz svih struka ljudskog znanja protiv katoličke vjere i njenih institucija: apologija. U prvu vrstu mogli bismo ubrojiti od dojaka izašlih članaka: Apologétique, Certitude, Dieu, Ame, Expérience religieuse, Foi (fideisme), Fin du monde, Eglise, Apôtres, Éveques, Conciles. U drugu: Agnosticisme, Athéisme, Criticisme kantien, Animisme, Fétichisme, Babylone et la bible, Egypte, Déluge, Evolution, Energie, Cérébrologie, Duel, Enterrements civils, Criminalité du Clergé, Conversion. Iz specialne dogmatike spominjem ove teme: Dogme catholique, Ange, Antechrist, Création, Enfer, Demons, Ciel, Confirmation, Extreme onction, Eucharistie. Iz morala obrađeni su: Culte chrétien, Conscience, Déterminisme, Dimanche, Ascétisme, Extase, Convulsionnaires, Fin justifie les moyens? Iz jus-a: Corpus juris canonici, État, Famille, Concordats, Décrétales, Curie romaine. Iz povijesti: Constantin, Boniface VIII., Alexander VI., Croisades, Giordano Bruno, Galilée, Coligny, Canossa, Franc Maçonnerie, Garibaldi, Ferrer. Iz biblijskih znanosti: Critique biblique, Évangiles canoniques, Génèse, Exégèse. Ne dopušta mi prostor, da analiziram pojedine članke. Svaki bi zavrijedio, da se koja napose o njem reče. Rijetko bih mogao štogod zaboraviti. Tako bi se na pr. mogio kazati, da je u članku Dieu, napose II. partie: La démonstrabilité de l'existence de Dieu, stvar malo odveć apstraktno predočena, da bi članak Animisme mogao biti savršeniji, da bi u članku Evolution bolje bilo, da je manje polemike. No tko će izbjeći i takvim pogrješkama u djelu ovake vrste. Ovako sitne i rijetke pogrješke ne umanjuju djelu vrijednosti, već ističu neobične prednosti sveg ostalog materijala.

Dr. Fran Barac.